

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ &
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ.Δ/νση : Χαρ.Τρικούπη 6-10
Ταχ.Κώδικας : 106 79 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ.Λυμπέρη
Τηλέφωνο : 2131339778
e-mail : m.lymperi@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτές του Πίνακα Διανομής
Δια της Βουλής των Ελλήνων

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την υπ' αριθμ. πρωτ.1440/1612.2022 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ' αριθμ.πρωτ.1440/16.12.2022 Ερώτησης, που κατέθεσαν Βουλευτές του Πίνακα Διανομής, σας γνωρίζουμε ότι για τη φορολόγηση των αγροτών, κτηνοτρόφων και αλιέων το Υπουργείο Οικονομικών έχει θεσπίσει μια σειρά ευνοϊκών φορολογικών διατάξεων με στόχο την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα.

Ως προς την φορολογία εισοδήματος:

Με τις πρόσφατες διατάξεις του άρθρου 15 του ν.4935/2022 (Α'103) καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την παροχή στις επιχειρήσεις του κινήτρου της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων που ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Ειδικότερα, από το φορολογικό έτος 2022, σε φυσικά πρόσωπα, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, παρέχεται το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν από την άσκηση ατομικής αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, με βάση τη φορολογική νομοθεσία, κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είναι αγρότες μέλη νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων εγγεγραμμένων στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του [άρθρου 22](#) του ν. [4673/2020](#) (Α' 52) και προμηθεύουν το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα με ποσότητες προϊόντων ίσες με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής τους, ή

β) είναι αγρότες που έχουν συνάψει σύμβαση με συγκεκριμένη επιχείρηση αγοραστή, με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 16 του ν.4935/2022 (Α'103), με την οποία δεσμεύονται για την εισφορά ποσοτήτων προϊόντων ίσων με εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων της παραγωγής τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4172/2013 (Α' 167) στον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ως έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.

Με το άρθρο 6 του ν. 4646/2019 (Α΄ 201) αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167). Με την αντικατάσταση αυτή από 1.1.2020 και μετά μειώνονται οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος όλων των φυσικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτών και των κτηνοτρόφων. Οι νέοι συντελεστές έχουν ως εξής:

Εισόδημα (μισθοί, συντάξεις, επιχειρηματική δραστηριότητα)	Φορ. συντελεστής
0 – 10.000	9%
10.001 – 20.000	22%
20.001 – 30.000	28%
30.001 – 40.000	36%
40.001 –	44%

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), όπως ισχύει, για τα εισοδήματα από αγροτική δραστηριότητα υπολογίζεται η μείωση φόρου εισοδήματος που εφαρμόζεται στα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις. Αντιθέτως, στα κέρδη από τις υπόλοιπες επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν εφαρμόζεται η εν λόγω μείωση φόρου.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 3 άρθρου 29 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), όπως ισχύει, τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται αυτοτελώς με την παραπάνω κλίμακα. Κατ' αυτό τον τρόπο δεν προστίθενται σε τυχόν άλλα εισοδήματα από διαφορετικές πηγές προέλευσης με αποτέλεσμα να μην αθροίζονται και να μην φορολογούνται με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), όπως ισχύει, στα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, περιλαμβάνονται για τον προσδιορισμό του κέρδους εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και, κατά το ποσό που υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις. Οι αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολό τους δεν περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Επομένως, ένα μεγάλο μέρος των επιδοτήσεων και των αποζημιώσεων δεν συνυπολογίζεται στα κέρδη από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), όπως ισχύει, τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα αγροτικά συνεταιριστικά σχήματα (αγροτικοί συνεταιρισμοί, νομικές οντότητες που αναγνωρίζονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως ομάδες και οργανώσεις παραγωγών) από 1.1.2020 και μετά φορολογούνται με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%). Ο συντελεστής δέκα τοις εκατό (10%) είναι πολύ ευνοϊκότερος σε σύγκριση με τους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος των υπόλοιπων νομικών προσώπων και οντοτήτων.

Επιπροσθέτως, προκειμένου να φορολογηθούν οι αγρότες και κτηνοτρόφοι με τους ευνοϊκούς όρους φορολογίας εισοδήματος που ισχύουν για τα εισοδήματα από αγροτική δραστηριότητα, προβλέπεται στην περ. σ΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α΄ 151), όπως ισχύει, ότι το εισόδημα που προκύπτει από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρότερη των πεντακοσίων (500) KW από αγρότες θεωρείται αγροτική εκμετάλλευση και φορολογείται ως εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα, εφόσον, το πρόσωπο που πραγματοποιεί το εισόδημα είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, κατά την οικονομική χρήση στην οποία πραγματοποιήθηκε το εισόδημα αυτό.

Με το άρθρο 119 του ν. 4799/2021 (Α΄ 78), μειώνεται η προκαταβολή φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα των φυσικών προσώπων από εκατό τοις εκατό (100%) σε πενήντα πέντε τοις εκατό (55%). Η μείωση ισχύει για την προκαταβολή φόρου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2020 και επόμενων. Επίσης, μειώνεται η προκαταβολή φόρου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων από εκατό τοις εκατό (100%) σε ογδόντα τοις εκατό (80%). Η μείωση ισχύει για την προκαταβολή φόρου εισοδήματος του φορολογικού έτους 2021 και επόμενων. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, η προκαταβολή φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων ορίζεται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%).

Οι παραπάνω μειώσεις της προκαταβολής φόρου εισοδήματος ευνοούν και τους αγρότες και κτηνοτρόφους.

Όσον αφορά το εισόδημα από ακίνητη περιουσία, ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής (παρ. 2 άρθρου 39 του ν. 4172/2013).

Ως προς το τέλος επιτηδεύματος:

Τα έτη 2020, 2021, και 2022 θεσπίστηκαν ευνοϊκές διατάξεις για τους αγρότες σχετικά με το τέλος επιτηδεύματος. Με το άρθρο 8 του ν. 4714/2020 (Α' 148) αναστέλλεται **για το φορολογικό έτος 2019 η υποχρέωση καταβολής τέλους επιτηδεύματος για τους αγρότες κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α., καθώς και για τους αλιείς. Στη συνέχεια με το άρθρο 25 του ν. 4797/2021 (Α' 66)** εξαιρούνται και για το φορολογικό έτος 2020 από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος. Περαιτέρω, με το άρθρο 216 του ν. 4920/2022 (Α' 74) εξαιρούνται και για το φορολογικό έτος 2021. Με το άρθρο 179 του ν. 4972/2022 (Α' 181) επεκτάθηκε και στο φορολογικό έτος 2022 η εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος.

Ως προς τον Φ.Π.Α. των αγροτών παρατίθενται οι παρακάτω ευνοϊκές διατάξεις:

Σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 2859/2000 (Α' 248), όπως ισχύει, οι αγρότες, οι οποίοι πραγματοποίησαν το προηγούμενο φορολογικό έτος προς οποιοδήποτε πρόσωπο παραδόσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και παροχές αγροτικών υπηρεσιών των οποίων η αξία ήταν κατώτερη των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και έλαβαν επιδοτήσεις κατώτερες των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, υπάγονται σε ειδικό καθεστώς. Οι εν λόγω αγρότες δεν επιβαρύνουν με Φόρο Προστιθέμενης Αξίας τις παραδόσεις των αγαθών τους και τις παροχές των υπηρεσιών τους και δικαιούνται επιστροφής του Φ.Π.Α. που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της αγροτικής εκμετάλλευσής τους.

Επίσης, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου πενήτηκοστού πέμπτου του ν. 4839/2021 (Α' 181) τροποποιήθηκε το Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248) και υπάγονται πλέον στον υπερμειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. έξι τοις εκατό (6%) τα παρακάτω αγροτικά και κτηνοτροφικά αγαθά: άχυρα και φλοιοί ακατέργαστων δημητριακών, έστω και τεμαχισμένα, αλεσμένα, συμπιεσμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες), τεύτλα κτηνοτροφικά, ρίζες κτηνοτροφικές, χορτονομές (FOIN, LUZERNE), τριφύλλια, κτηνοτροφικά λάχανα, χορτονομές λούπινου, βίκου και παρόμοια κτηνοτροφικά προϊόντα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, καλαμπόκι και υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανικών ειδών διατροφής και τροφές παρασκευασμένες για ζώα, εξαιρουμένων των τροφών για σκύλους ή γάτες.

Περαιτέρω, με το άρθρο 51 του ν. 4916/2022 (Α' 65) τροποποιήθηκε εκ νέου το Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248) και υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. έξι τοις εκατό (6%) και τα λιπάσματα.

Στο μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. δεκατρία τοις εκατό (13%) σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248), όπως ισχύει, υπάγεται και η παροχή υπηρεσιών για τη γεωργική παραγωγή.

Οι παραπάνω διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000) έχουν θεσπιστεί προκειμένου να βοηθηθούν οι μικροί παραγωγοί (ειδικό καθεστώς αγροτών) και να ενισχυθεί η ρευστότητα των αγροτών (μειωμένοι συντελεστές Φ.Π.Α.).

Ως προς τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.):

Στο άρθρο 50 του ν. 4916/2022 (Α' 65) ορίζεται μηδενικός συντελεστής Ε.Φ.Κ. ανά χιλιόλιτρο στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία από την 1^η Ιανουαρίου 2022 έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2022, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις των ανατιμήσεων στα καύσιμα.

Στη φορολογία ακίνητης περιουσίας έχουν, επίσης, προβλεφθεί ευνοϊκές για τους αγρότες διατάξεις:

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως ισχύει, για τον υπολογισμό του κυρίου φόρου του ΕΝ.Φ.Ι.Α. στα ειδικά κτίρια αγροτικής χρήσης ο συντελεστής ειδικών κτιρίων και ο συντελεστής βοηθητικών χώρων ορίζεται σε μηδέν (0). Λόγω του μηδενικού συντελεστή στα ειδικά κτίρια αγροτικής χρήσης ο κύριος φόρος του ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα κτίρια αυτά είναι μηδενικός.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4916/2022 (Α' 65) για τον υπολογισμό της προσαύξησης του νέου ΕΝ.Φ.Ι.Α. φυσικών προσώπων ανάλογα με τη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, στη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού. Επομένως, τα αγροτεμάχια που εκμεταλλεύονται οι αγρότες, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι εκτός σχεδίου, δεν λαμβάνονται υπόψη στην προσαύξηση του νέου ΕΝ.Φ.Ι.Α..

Τέλος, ως προς το φόρο μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας έχουν προβλεφθεί, επίσης, ευνοϊκές διατάξεις.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 634/1977 (Α' 186), όπως ισχύει, οι συμβάσεις αγοράς ή ανταλλαγής γεωργικών και κτηνοτροφικών εκτάσεων, μαζί με τις εγκαταστάσεις τους που εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευσή τους, απαλλάσσονται από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων, εφόσον η μεταβίβαση γίνεται σε αγρότη.

Πρόσφατα, με το άρθρο 95 του ν. 4982/2022 (Α' 195) δύναται να χορηγείται ενίσχυση σε επιχειρήσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων λόγω της ενεργειακής κρίσης και της αύξησης του κόστους των λιπασμάτων. Δικαιούχοι είναι φυσικά πρόσωπα, επαγγελματίες αγρότες, καθώς και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες. Η ενίσχυση είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Επιπλέον, δε, θεσμοθετήθηκαν περαιτέρω ευεργετικά μέτρα, μεταξύ άλλων, με τους πιο πρόσφατους

Ν. 4997 ΦΕΚ Α' 219/25.11.2022 «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις» Άρθρο 19. Αύξηση βασικής σύνταξης πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων Το ποσό της βασικής σύνταξης του πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων ορίζεται σε τριακόσια εξήντα (360) ευρώ και αυξάνεται από 1ης.1.2023 και εφεξής με βάση την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί του καθορισμού με κοινή υπουργική απόφαση του συνολικού ποσού της σύνταξης που αυξάνεται από την 1η.1.2023 κατ' έτος και Άρθρο 80. Προσωρινή απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών στην αγροτική οικονομία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου δέκατου έκτου ν. 4783/2021

Και

Ν. ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4972 ΦΕΚ Α 181/23.9.2022 «Εταιρική διακυβέρνηση των Ανωνύμων Εταιρειών του Δημοσίου και των λοιπών θυγατρικών της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας, διαχείριση συμμετοχών του Δημοσίου σε ανώνυμες εταιρείες και ρυθμίσεις για την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, αξιολόγηση της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων και σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, ίδρυση και λειτουργία Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων, Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2022 και λοιπές διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα.» (Άρθρο 130)

Εξουσιοδότηση περί υπαγωγής σε καθεστώς ενισχύσεων του πρωτογενούς τομέα Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 71 ν. 4887/2022, (Άρθρο 133) Προσδιορισμός επιχειρήσεων ως δικαιούχων κρατικής αρωγής Τροποποίηση περ. β' άρθρου 3 ν. 4797/2021, (Άρθρο 135) Επιχορήγηση μη κατά κύριο επάγγελμα αγροτών Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 12 ν. 4797/2021, (Άρθρο 136) Διαδικασία επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 12B ν. 4797/2021, (Άρθρο 137) Ρύθμιση θεμάτων επιχορήγησης για αντιμετώπιση ζημιών από θεομηνίες Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4797/2021 Εξουσιοδοτικές διατάξεις, (Άρθρο 138)

Ενισχύσεις στους τομείς της γεωργίας, αλιείας και υδατοκαλλιέργειας Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 68 του ν. 4887/2022, ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (Άρθρο 177) Διεύρυνση απαλλαγών από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης για το φορολογικό έτος 2022 και κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για όλα τα εισοδήματα για το φορολογικό έτος 2023 και εφεξής Τροποποίηση παρ. 74 άρθρου 72 ν. 4172/2013, (Άρθρο 178) Επιδότηση πετρελαίου εσωτερικής καύσης θέρμανσης, (Άρθρο 179) Επέκταση στο φορολογικό έτος 2022 της εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος για αγρότες κανονικού καθεστώτος και αλιείς παράκτιας αλιείας Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 31 ν. 3986/2011, (Άρθρο 182) Όροι παροχής κινήτρων για την προώθηση συνεργασιών επιχειρήσεων Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4935/2022, (Άρθρο 183) Αξιολογητές επενδυτικών σχεδίων για έργα και δράσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ενώ ρυθμίστηκαν κανονιστικά ειδικότερα ζητήματα των νομοθετικών οικονομικών ενισχύσεων, όπως, ενδεικτικώς και μεταξύ άλλων, με τις

Αριθμ. 934/175241 ΦΕΚ Β' 3271/24.06.2022 «Χορήγηση ενισχύσεων στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων σε αγρότες και αγροτικές επιχειρήσεις που επλήγησαν από την πανδημία σε όλη την Επικράτεια, στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης C(2020) 1863/19.3.2020.»,

Κ.Υ.Α. 956/179920/2022 ΦΕΚ Β' 3348/28.06.2022 «Χορήγηση ενισχύσεων σε αγροτικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις που επλήγησαν από την πανδημία σε όλη την Επικράτεια, στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C(2020) 1863 final/19.3.2020.»,

Αριθμ. 77446 ΦΕΚ Β' 4135/03.08.2022 «Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων «Αγροδιατροφή - πρωτογενής παραγωγή και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων - αλιεία και υδατοκαλλιέργεια» του α.ν. 4887/2022, του έτους 2022.»,

υπ' Αριθμ. Α. 1115 ΦΕΚ Β' 4485/24.08.2022 «Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001 (Α' 265) που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία για το έτος 2022, δικαιούχα επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης πρόσωπα, κριτήρια για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων πετρελαίου κινητήρων για τις οποίες υπολογίζεται η επιστροφή, αρμόδια για την επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης αρχή καθώς και τρόπος ελέγχου της νόμιμης χρήσης αυτού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

υπ' αριθμ. 1099/244926 ΦΕΚ Β' 4598/31.08.2022 «Τροποποίηση της υπ' αρ. 425/42522/20-5-2013 κοινής υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής της ετήσιας Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής, σε εφαρμογή του ν. 3877/2010 (Α' 160), τρόποι καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) και Ασφαλιστική Ενημερότητα» (Β' 1239).»,

Αριθμ. 127754 ΕΞ 2022 ΦΕΚ Β' 4760/09.09.2022 «Καθορισμός της διαδικασίας, των δικαιολογητικών και του ελέγχου των προϋποθέσεων για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος επί κερδών από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των προβλέψεων αυτών σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 15 του ν. 4935/2022, καθώς και του τύπου και του ελάχιστου περιεχομένου των συμβάσεων συμβολαιακής γεωργίας για την εφαρμογή των ως άνω άρθρων.», άρθρο 4.Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων και Άρθρο 15.Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών,

Αριθμ. ΓΔΟΥ 76 ΦΕΚ Β' 5331/14.10.2022 «Χορήγηση επιδότησης πετρελαίου εσωτερικής καύσης θέρμανσης.» όπως αντικαταστάθηκε με την ΓΔΟΥ 77/2022 ΦΕΚ Β' 5366/17.10.2022 «Χορήγηση επιδότησης πετρελαίου εσωτερικής καύσης θέρμανσης – Αντικατάσταση της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 76/13-10-2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5331)»,

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/98728/1508 ΦΕΚ Β' 5111/30.09.2022 «Τροποποίηση (4η) της υπό στοιχεία [ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/118225/2849/10.12.2021](#) κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τίτλο «Προκήρυξη του προγράμματος “Εξοικονομώ 2021”, που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 5778).»,

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/107872/3923 ΦΕΚ Β' 5442/21.10.2022 «Τροποποίηση της υπό στοιχεία [ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/12477/ 435/09.02.2022](#) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Χορήγηση επιδότησης, από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των μη οικιακών καταναλωτών» (Β' 603), για την επέκταση χορήγησης επιδότησης τον μήνα Σεπτέμβριο 2022.»,

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/107881/3931 ΦΕΚ Β' 5442/21.10.2022 «Τροποποίηση της υπό στοιχεία [ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/12468/ 434/09.02.2022](#) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 603), για την επέκταση χορήγησης επιδότησης της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας οικιακών καταναλωτών και καταναλωτών ειδικών τιμολογίων τον μήνα Σεπτέμβριο 2022.»,

ΓΔΟΥ 77/2022 ΦΕΚ Β' 5366/17.10.2022 «Χορήγηση επιδότησης πετρελαίου εσωτερικής καύσης θέρμανσης – Αντικατάσταση της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 76/13-10-2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 5331).»,

Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/110736/3100 ΦΕΚ Β' 5564/31.10.2022 «Έκτη τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. [ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/12462/333/9.2.2022](#) κοινής υπουργικής απόφασης «Χορήγηση επιδότησης της κατανάλωσης φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο εξηκοστό πρώτο του [v. 4839/2021](#)» (Β' 603).»,

Αριθμ. 635/321245 ΦΕΚ Β' 5579/31.10.2022 «Εκδήλωση ενδιαφέροντος για τη χορήγηση ενίσχυσης, σε επιχειρήσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων, σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων λόγω της ενεργειακής κρίσης και της αύξησης του κόστους των λιπασμάτων σύμφωνα με το [άρθρο 95 του v. 4982/2022](#) (Α' 195).»,

Αριθμ. 1404/331333 ΦΕΚ Β' 5875/21.11.2022 «Τροποποίηση της υπ' αρ. [425/42522/20-5-2013](#) κοινής υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής της ετήσιας Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής, σε εφαρμογή του [v. 3877/2010](#) (Α' 160), τρόποι καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) και Ασφαλιστική Ενημερότητα» (Β' 1239).»,

Αριθμ. ΓΔΟΥ 85 ΦΕΚ Β' 6092/29.11.2022 «Τροποποίηση των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 (Β' 1645), ΓΔΟΥ 148/2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 233/2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/2020 (Β' 5047), ΓΔΟΥ 19/2021 (Β' 236), ΓΔΟΥ 232/2021 (Β' 804), ΓΔΟΥ. 420/2021 (Β' 1689) κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19»,

Αριθμ. 174990 ΕΞ 2022 ΦΕΚ Β' 6111/30.11.2022 «Τροποποίηση της υπό στοιχεία [72642 ΕΞ 2022/ 26.05.2022](#) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός διαδικασίας και όρων χορήγησης δανείων Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας βάσει του Προσωρινού Πλαισίου της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις για την στήριξη της οικονομίας κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19, Τμήμα 3.13» (Β' 2613).»,

Αριθμ. 117200 ΦΕΚ Β' 6212/07.12.2022 «Τροποποίηση της υπ' αρ. [54570/14-5-2021](#) κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του αναπτυξιακού [ν. 4399/2016](#) «Γενική Επιχειρηματικότητα» και «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» του έτους 2021» (Β' 2024)»,

Αριθμ. 117456 ΦΕΚ Β' 6212/07.12.2022 «Καθορισμός του ποσού, κατά είδος ενισχύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων «Επιχειρηματικότητα 360» του [ν. 4887/2022](#) του έτους 2022»,

Αριθμ. 5477 ΦΕΚ Β' 6353/14.12.2022 «Τροποποίηση της υπ' αρ. [3345/2.6.2022](#) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Επικρατείας «Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη Δράση «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» (Β' 2798)»,

Κ.Υ.Α 185340 ΕΞ 2022 ΦΕΚ Β' 6447/16.12.2022 «Τροποποίηση της υπό στοιχεία [127754 ΕΞ 2022](#) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Καθορισμός της διαδικασίας, των δικαιολογητικών και του ελέγχου των προϋποθέσεων για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος επί κερδών από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα και κάθε αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των προβλέψεων αυτών σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 4 του [ν. 4935/2022](#), καθώς και του τύπου και του ελάχιστου περιεχομένου των συμβάσεων συμβολαιακής γεωργίας για την εφαρμογή των ως άνω άρθρων» (Β' 4760)»,

Κ.Υ.Α. 2300/384441 ΦΕΚ Β' 6446/16.12.2022 «Χορήγηση ενίσχυσης σε επιχειρήσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων λόγω της ενεργειακής κρίσης και την αύξηση του κόστους των λιπασμάτων σύμφωνα με το [άρθρο 95 του ν. 4982/2022](#) (Α' 195)»,

Αριθμ. 1656/395643 ΦΕΚ Β 6875-29.12.2022 «Ανάθεση στον ΕΛ.Γ.Α. της υλοποίησης του προγράμματος κρατικών οικονομικών ενισχύσεων: Μέτρα υπέρ των παραγωγών της χώρας που οι γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις ζημιώθηκαν από πυρκαγιές, κατά το έτος 2021» και

Αριθμ. 1658/396202 ΦΕΚ Β 6877-29.12.2022 «Ανάθεση στον ΕΛ.Γ.Α. της υλοποίησης του προγράμματος κρατικών οικονομικών ενισχύσεων: Μέτρα υπέρ των παραγωγών της χώρας που οι γεωργικές τους εκμεταλλεύσεις ζημιώθηκαν από θεομηνίες (ανεμοστρόβιλοι, κατολισθήσεις, πλημμύρες) και δυσμενείς καιρικές συνθήκες (ανεμοθύελλες, υπερβολικές βροχοπτώσεις, χαλάζι, χιονοπτώσεις, παγετοί, υψηλές θερμοκρασίες και ξηρασία) κατά τη χρονική περίοδο Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2021».

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
4. Υπηρεσία Συντονισμού

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Αγαθοπούλου Δημητρίου Ειρήνη-Ελένη
Αλεξιάδης Ζαφειρίου Τρύφων
Αραχωβίτης Γεωργίου Σταύρος
Βαγενά-Κηλαηδόνη Άννα
Βαρδάκης Δημητρίου Σωκράτης
Βαρεμένος Βασιλείου Γεώργιος
Γκαρά Γεωργίου Αναστασία (Νατάσα)
Γκιόλας Δημητρίου Ιωάννης
Ελευθεριάδου Παύλου Σουλτάνα
Θραψανιώτης Μιχαήλ Εμμανουήλ
Καλαματιανός Χρήστου Διονύσιος-Χαράλαμπος
Κόκκαλης Κωνσταντίνου Βασίλειος
Λάππας Ευαγγέλου Σπυρίδωνας
Μαμουλάκης Αντωνίου Χαράλαμπος (Χάρης)
Μάρκου Βασιλείου Κωνσταντίνος
Μπουρνούς Δημητρίου Ιωάννης
Μωραΐτης Χρήστου Αθανάσιος (Θάνος)
Παπαδόπουλος Αποστόλου Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαηλιού Ηλία Γεώργιος
Παπανάτσιου Στέργιου Αικατερίνη
Πολάκης Πέτρου Παύλος
Πούλου Λεωνίδα Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Νικολάου Ιωάννης
Σαρακιώτης Αθανασίου Ιωάννης
Σκουρολιάκος Λουκά Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Δημητρίου Ελισσάβητ (Μπέττυ)
Τελιγορίδου Ιωάννη Ολυμπία
Φάμελλος Πέτρου Σωκράτης
Χαρίτου Αθανασίου Δημήτριος (Τάκης)
Χατζηγιαννάκης Ευαγγέλου Μιλτιάδης
Ψυχογιός Κωνσταντίνου Γεώργιος